

Prezident İlham ƏLİYEV:

Bizim enerji layihələrimiz bundan sonra da bir çox ölkələrin enerji təhlükəsizliyini təmin edəcək və burada Gürcüstan ilə Azərbaycan iki etibarlı tərəfdəş kimi çıxış edir.

Gün gələcək Azərbaycan
dünyaya günəş kimi doğacaq.

İlham Aliyev

AZƏRBAYCANIN BÜTÖVLÜYÜ, MÜSTƏQİLLİYİ VƏ TƏRƏQQİSİ

RESPUBLİKA

Təsisçi: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSİYA HEYƏTİ

17 MART 2024-cü il

BAZAR

Nº 60 (7818)

GÜNDÖLK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSİAL-İQTİSADI QƏZET

WWW.RESPUBLIKA-NEWS.AZ

Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti Zati-aliləri
cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident.
Amerika Birleşmiş Ştatlarının xalqı adından Sizə və
Azərbaycan xalqına xoş azurlarımı yetirir və Novruz bayramınız dinc, firavan və sevinclə keçməsini dileyirəm.
Yenilənme və düşünmə festini qeyd etdiyimiz bir vaxtda
Amerika Birleşmiş Ştatları ölkələrimiz arasında tərəfdaşlığı və
gelecek nəsillər üçün regionda təhlükəsizliyi təşviq edəcək, Azərbaycan və Ermənistən arasında möhkəm və
ləyəqətli sülhə nail olunmasına davamı sadıqlılığını bir dəha təsdiq edir. Bu il ərzində regional bağlılığın irəliləndirməsi və
iqtisadi inkişafın genişləndirilməsi üçün Sizinle birgə
çalışmağı arzu edirəm.

Novruz bayramınız mübarək!

Hörmətlə,

Cozef R.Bayden
Amerika Birleşmiş Ştatlarının Prezidenti

Prezident İlham Əliyev yeni alınmış
müasir təcili tibbi yardım
avtomobiləri ilə tanış olub

Martin 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev İcbari Tibbi Siyora üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən alınmış müasir təcili tibbi yardım avtomobiləri ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəber verir ki, Agentliyin İdarə Heyətinin sədri Zaur Əliyev texliyə zamanı həyatı təhlükəsi olanlara təcili tibbi yardım göstərməye imkan yaradın yeni ambulanslar barədə dövlətimizin başçısına məlumat verib.

(davamı 3-cü səhifədə)

Enerji
təhlükəsizliyinin
genişlənən
coğrafiyası

2015-ci il martın 17-də Türkiyənin Qars vilayətinin Selim rayonunda
Trans-Anadolu Qaz Boru Kəməri - TANAP-in təməlinin qoyulması
münasibətlə təntənlə mərasim keçirilib.

Ölkəmiz istər regional, istərsə də qlobal proseslərdə aktora çevrilib. Bunu
müstəqilliyimizin bərpasından bəri bütün istiqamətlərdə atılan uğurlu addımlar
bir daha sübut edir. Baş verən proseslarda birmənalı şəkildə bölgənin rifahı
fürsətini təqdim etmək, işsizlik problemlərini həll etmək, əhalinin
əmək məktəblərində təhsilini təqdim etmək və digər əmək məktəblərində təhsilini təqdim etmək
üçün çalışıv hökuməti keçirdiyi nəhəng layihələrlə öz mövqeyini daha da
mühüməndəndirir.

(davamı 4-cü səhifədə)

Kələklərin öz xalqlarına daha yaxşı gələcək təmin etmək
üçün səy göstərmək hüquq var və bunda sərbəstdirlər.

(davamı 9-cu səhifədə)

Forpostun Avropa arzusu puc olacaq

Rəsmi İrəvan Avropa İttifaqı ilə əmək-
daşlığı dair yeni sənəd hazırlayırlar. Bu
barədə Ermənistən xarici işlər nazirinin
misiyavını Paruyr Hovhannisan açıqlama
və rərək bildirib ki, prosesin iyüldə tamamlan-
ması planlaşdırılır.

Bu barədə detallı məlumat yayılması da, xatırlatmaq
läzimdir ki, bir neçə gün önce Avropa Parlamentində Ermənistən
Avropa İttifaqına üzvlük imkanlarının müzakirəsini
teklif edən qətnamə qəbul olunub. Sənədin lehine
504, eleyhine 4 deputat səs verib. 32 nəfer isə biterəf qə-
lib. Daha sonra alyansın xarici siyaset və təhlükəsizlik
məsələləri üzrə ali komissarının mətbuat katibi Peter Stan-
no deyib ki, İrəvan üzv olmaq üçün müraciət edə biler, ölü-
mənliklər.

Qlobal çağırışlar,
yeni yanaşmalar

PARÇALANMIS
DÜNYANIN
BƏRPASI

14-16 mart 2024 | Bakı, Azərbaycan

Regionda yeni reallıq yaranan Azərbaycanın
riyakas səviyyəli mötəbər tədbirlərə uğurla ev
sahibliyi etməsi dövlətimizin beynəlxalq aləmdə gündən-güna artan
nüfuzundan xəbər verir.

Ölkəmiz regionda aparıcı aktora çevriləməsi onun beynəlxalq tə-
siklətlərlə əlaqələrinin genişləndirilməsinə gətirib çıxarıb. Belə ki, BMT,
Avropa İttifaqı, NATO, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərə-
katı və digər nüfuzlu təşkilatlar Azərbaycanla əməkdaşlıqda böyük
önəm verir.

(davamı 8-ci səhifədə)

Çanaqqala savaşı,
qürur mənbəyi

→ səh. 8

Qlobal iqlim
dəyişmələrinə qarşı
Azərbaycan
modeli

→ səh. 11

İslamofobiya
tolerantlığa və
plüralizmə ziddir

→ səh. 9

(əvvəli 1-ci səhifədə)
Bildirilib ki, ambulansların alınmasında məqsəd ehaliyə göstərilən təcili və texiresalınmaz tibbi yardım xidmətinin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaqdır. Qeyd olunub ki, İtalyanın "Iveco Daily 35S15/E4" markalı 100 ədəd təcili tibbi yardım avtomobilindən 66-sı sade diferensiallı, 3-ü psixiatrik, 20-si reanimobil, 1-i portativ rentgen aparallı və 10-u perinatal küvəzlidir.

Avtomobiller xəstə səhiyyə müəssisəsinə aparılırken artı yolda müalicəyə başlamamaq imkan veren en müasir tibbi avadanlıqlarla təmin edilib ki, bu da en ağır veziyətdə olan pasientlərin təhlükəsiz daşınmasına imkan verir.

Perinatal küvəzli təcili yardım avtomobilləri patoloji yenidogulmuşların tibbi müəssisələrindən göstəriləməsi mümkün olmayan

Prezident İlham Əliyev yeni alınmış müasir təcili tibbi yardım avtomobilləri ilə tanış olub

tibbi xidmətləri almaları məqsədilə müvafiq perinatal mərkəzlərə çatdırılması üçün nəzərdə tutulub.

Müxtəlif psixi pozğunluqlardan əziyyət çəkən xəstələrin daşınması üçün nəzərdə tutulan təcili tibbi yardım avtomobillərinin xüsusi arakesmələr qurşadılıb.

Bütün avtomobillər qatlanıb açılan xərək, onurğa taxtasi, boyun şinası və ikin tibbi yardımın göstəriləməsi üçün zəruri cihaz

ve avadanlıqlarla təchiz olunub. Ambulansların təchizat seviyyəsi xəstələr bütün lazımı ilkin, təcili və texiresalınmaz tibbi yardım göstərilməsinə və reanimasiya tədbirlərinin icrasına imkan verir. Nəqliyyat vasitələri dağlıq reliefsə və yolsuzluq şəraitində təcili tibbi yardım briqadasının rahat və təhlükəsiz hərəketinə təmin edir.

Zaur Əliyev bildirib ki, icbari tibbi siyortanın tətbiqindən sonra ümumilikdə 349 ambulans alınib. Qeyd olunub ki, təcili və texiresalınmaz tibbi yardımın keyfiyyətinin yüksəldilmesi istiqamətində müüm tədbirlər bundan sonra da davam etdiriləcək.

Qeyd edək ki, avtomobillerin bölgüsü Tibbi Ərazi Bölmlərini idarəetmə Birliyi (TƏBİB) tərəfindən "Dövlət Şəhərsalma Norma və Qaydaları. Şəhər, qəsəbə və kənd yaşayış məskənlərinin planlaşdırılması və tikilib abadlaşdırılması" normalarına əsasən aparılacaq.

AZERTAC

Baş nazir Əli Əsədov Nobel sülh mükafatı laureatı Məhəmməd Yunus ilə görüşüb

Martin 16-da Bakıda Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov ilə ölkəmizdə rəsmi səfərə olan Gürcüstanın Baş naziri İraklı Kobaxidze arasında görüş keçirilib.

Nazirlər Kabinetinin metbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, görüsədə Azərbaycan-Gürcüstan strateji tərefdəşlərinin müxtəlif sahələrdə yüksək seviyyəsində məmənluqlu ifadə olunub. İki ölkə arasındakı siyasi dialoqun aparıldığı, Azərbaycan və Gürcüstanın beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində bir-birini dəstəklədiyi vurğulanıb. İqtisadi emekdaşlığın yaxşı dinamikaya malik olduğu məmənluqla qeyd edilib.

Bildirilib ki, Azərbaycan Gürcüstana en çox sərməye yatırıb ölkələr-

dən və onun əsas ticarət tərefdəşlərindən biridir. Azərbaycanın və Gürcüstanın birge həyata keçirdiyi enerji və neqliyyat layihələri uğurlu regional emekdaşlıq nümunəsi kimi səcindələndirilib. Bu kontekstde Cənub Qaz Dəhlizlərinin strateji əhəmiyyəti xüsusi vurğulanıb. Eyni zamanda, Azərbaycan və Gürcüstanın iştirakı ilə yaradılmışdır olan Avropana yaşılmış enerji körpüsünün bir çox Avropa ölkələrinin enerji təhlükəsizliyinə elave töhfə verəcəyinə əminlik ifadə olunub.

Neqliyyat-tranzit sahəsi emekdaşlığı əsas istiqamətlərindən biri kimi deyərləndirilib. Bakı-Tbilisi-Qars deməyi yoxdur. Həmçinin Orta Dəhlizin inkişaf etdirilməsi istiqamətində bir çox atılan addımların əməni qeyd olunub.

Azərbaycan torpaqlarının işgal-

dan azad edilməsi ilə açılan yeni əməkdaşlıq imkanlarına töxunulub. Cənubi Qafqazda iqtisadi eləqələrin və neqliyyat kommunikasiyalarının bərpasının yüksək daşımalarının artmasına xidmət edəcəyinə və bütün region ölkələrinin iqtisadi cəhətdən əhəmiyyəti fayda verəcəyinə əminlik ifadə olunub.

Mədəni-humanitar sahədə emekdaşlığın dinamikası təqdir edilib. Bildirilib ki, emekdaşlıq Azərbaycan-Gürcüstan dostluq və qardaşlıq münasibələrinin möhkəmənməsine, iki xalqın bir-birinə dəha da yaxınlaşmasına müüm töhfə verir.

Bununla yanaşı, ikitərəfli emekdaşlığın müxtəlif sahələrdə genişləndirməsi üçün hələ istifadə edilmiş geniş potensialın olduğu məmənluqla vurğulanıb.

Bu imkanların reallaşdırılması ba-

xımdan Baş nazirlərin həmsədrleri olduğu Birgə Hökumətərəsasi komissiya mühüm platforma kimi dəyərləndirilib.

Əli Əsədov Azərbaycan-Gürcüstan eləqələrinin inkişaf dinamikasını və əməkdaşlığın geniş gündəliyini nəzərə alaraq, Komisiyanın 10-cu yubiley iləşinən yaxın aylarında Bakıda keçirilməsinə təklif edib, bununla eləqədər İ.Kobaxidzeni Azərbaycana səfərə davət edib.

Gürcüstanın Baş naziri dəvəti memmənluqla qəbul edib.

Görüşdə iki ölkə arasında eləqələrin ticarət-iqtisadi, investisiya, neqliyyat-tranzit, energetika, informasiya texnologiyaları, kənd təsərrüfatı, həmanitar və qarşılıqlı maraq doğuran bir çox digər istiqamətlərdə inkişaf perspektivləri müzakirə olunub.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov Martin 16-da Nobel sülh mükafatı laureatı Məhəmməd Yunus ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin metbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, görüşdə XI Qlobal Bakı Forumunun önemi vurğulanıb, çoxlu sayıda ölkədən dövlət və hökumət başçılarının, tanınmış siyasi və ictimai xadimlərin bu tədbirdə iştirakı onun nüfuzunun göstəricisi kimi dəyərləndirilib.

Söhbət zamanı Azərbaycanın müstəqillik dövründə qazandığı naiyyətlər və dinamik inkişaf yolu barədə məlumat verilib. Ölkəmizdə bütün istiqamətlərdə, xüsusile iqtisadi sahədə aparılan genişməqyaslı İslahatların müsbət nəticələr verdiyi vurğulanıb.

Görüşdə Nobel sülh mükafatı laureatı Məhəmməd Yunusun dünya məqyasında yoxsulluğa qarşı mübarizədə uzunmüddəli səmərəli fəaliyyət yüksək qiymətləndirilib.

Milli Məclisin sədri BMT Baş Assambleyasının 78-ci sessiyasının prezidenti ilə görüşüb

Martin 16-da Milli Məclisin sədri Sahibe Qafarova Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Baş Assambleyasının 78-ci sessiyasının prezidenti Dennis Fransis ilə görüşüb.

Parlamentin Metbuat və ictimaiyyətə əlaqələrin söbəsindən AZERTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı ölkəmizin BMT və onun ixtisaslaşmış qurumları ilə uğurlu əməkdaşlığı, Azərbaycanın beynəlxalq sülhün, təhlükəsizliyin və inkişafın təmin olunması istiqamətində BMT Nizamnaməsinin məqsədlərinə nail olunması sahəsində verdiyi töhfələr haqda danışılıb.

S.Qafarova Baş Assambleyasının prezidentinin elan etdiyi 4 prioritət istiqamət - sülh, tərəqqi, firavanlıq və davamlılıq üzrə birgə fealiyyətin əhəmiyyətini vurğulayıb. Beynəlxalq hüququn universal norma və prinsiplərinə, xüsusən ölkələrin ərazi bütövlüyü və suverenitəyin hörəmtin bu istiqamətlərinin reallaşdırılması başından zəruriyi vurğulanıb.

Milli Məclisin sədri qonağı rejonda mövcud olan vəziyyət, o

cümlədən Azərbaycanın işğaldən azad edilmiş ərazilərində apardığı genişməqyaslı yenidənqurma və bərpa işləri, Ermənistanın basdırıldıq minaların törfətdi təhlükə barədə məlumatlandırılardı, bu istiqamətlər üzrə beynəlxalq əməkdaşlığın və destəyin əhəmiyyətinə toxunub. Parlamentin sədri mehz Azərbaycanın sülhün bərqrər olunması istiqamətində təşəbbüsələr çıxış etdiyini və sülh gündəliyinə sadiq qaldığını bildirib.

Bu il Azərbaycanda keçirilecek COP29 çərçivəsində görülece

islərden söz açan Sahibe Qafarova Milli Məclisin iqlim deyişmələri kimi qlobal çağırışların həlli üzrə aparılan müzakirələrə parlament töhfəsinin təmin olunması istiqamətində səyləri haqda danişib.

O, həmçinin ölkəmizin parlament diplomatiyasının gücləndirilmesi istiqamətində atdıq addımlar, o cümlədən Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüs ilə yaradılmış Qoşulmama Hərəkatı Parlament Səbəkəsinin fealiyyəti haqqında məlumat verib.

XI Qlobal Bakı Forumunda iştir-

sində parlamentlerin rolunun əhəmiyyətinin vurğulayıb.

Dennis Fransis COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi ilə bağlı tebriklerini çatdırıb, ölkəmizin tədbiri en yüksək seviyyədə keçirəcəyinə əmin olduğunu bildirib.

Azərbaycanın regionda sülhün və əmin-amanlığın təmin olunması istiqamətində göstərdiyi seyrləri təqdir edən Dennis Fransis bölgədə dayanıqlı sülhün bərqrər edilməsinə davamlı inkişafın və firavənlığın əsas şərti olduğunu, bu təşəbbüslerin BMT tərəfindən dəstəkləndiyini bildirib.

Qonaq Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sedriyili dövründə irəli sürdüyü uğurlu təşəbbüsələr xüsusi qeyd edərək, Hərəkatın Gençlər Təşkilatının və Parlament Səbəkəsinin yaradılmasını, Qadınlar Platformasının formallaşdırılması istiqamətində görülən işləri dünyada çox tərəfliliyin təşviqi və inkişafı baxımından müüm addımlar kimi qiymətləndirib.

Söhbət zamanı qonağa Milli Məclisin struktur və fealiyyəti haqqında da məlumat verilib, qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər etrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Gürcüstanın Baş nazirinin Azərbaycana rəsmi səfəri başa çatıb

Gürcüstanın Baş naziri İraklı Kobaxidzenin Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfəri Martin 16-da başa çatıb.

AZERTAC xəber verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qonaqın şərəfinə fəxri qarovalı dəstəsi düzülmüşdü.

Baş nazir İraklı Kobaxidzeni Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Əli Əhmədov, xarici işlər nazirinin müavini Samir Şərifov, ölkəmizin Gürcüstandakı səfiri Faiq Quliyev, Gürcüstanın Azərbaycandakı səfiri Zurab Pataradze və digər rəsmi şəxsələr yola salıdalar.

Qardaşlığın, birliyin ağır layihəsi

"Bu layihə enerji layihəsidir. Bu layihə enerji təhlükəsizliyi layihəsidir. Amma ilk növbədə, bu layihə Türkiyə-Azərbaycan birliyi, qardaşlığı layihəsidir. Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra bizi müstəqil dövlət kimi ilk tanıyan məhz qardaş Türkiyə olmuşdur. O gündən bu günə qədər biz bərabər iraliyə gedirik, bir-birimizi dəstəkləyirik, bir-birimizin uğurlarına sevinirik, hər zaman bir-birimizə arxa, dayaq oluruq". Bu sözləri Prezident İlham Əliyev 9 il öncə Trans-Anadolu qaz boru kəməri - TANAP-in təməlinin qoyulması münasibətilə keçirilən tədbirdə deyib. Dövlət başçısı qeyd etmişdi ki, bu gün bu salonda oturarkən və dəyərlili məslakdaşlarının çıxışlarına qulaq asarkən sanki 21 il öncəyə döndüm, yəni xatirimdə o günlər canlandı - 1994-cü il 20 sentyabr, Bakı şəhəri, Güliüstən Sarayı, "Əsrin kontraktı"nın imzalanması mərasimi.

2015-ci il martın 17-də Türkiyənin Qars vilayətinin Selim rayonunda iki qardaş ölkə daha bir ugura birgə imza atdılar. Həmin gün Cənub Qaz Dəhlizinin 4 seqmentindən biri olan TANAP qaz kəmərinin təməlqoyma mərasimi keçirildi. Tədbirdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Türkiyə Prezidenti Recep Tayyip Erdogan və Çin Xalq Demokratik Respublikası Prezidenti Şi Zınping iştirak etmişdir.

Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığı regionumuza, eləcə də beynəlxalq təhlükəsizliyə böyük töhfə verir. Bu, əsasən da iki ölkənin istirakı
dən.

TANAP Türkiye və Azərbaycan qardaşlığının Anadoluuya atılan imzası hesab olunur. Azerbaycanın və Türkiyənin müstərək layihəsi üzrə saziş 2012-ci ilde İstanbulda imzalanıb. Layihə həzirdə ölkəmizdən başlayan genişlənmiş Cənubi Qafqaz boru kəmərini Avropada bir neçə kəmərlə əlaqələndirir. 2020-ci ildə bu kəmərlə nəql olunan qazın həcmi ildə 16 milyard kubmetr olmuşdur.

əsasən də iki ölkənin iştirakı ilə həyata keçirilən enerji la-yihələrində özünü göstərir. Həmin layihələr, Avropanın enerji təhlükəsizliyində və-cib rol oynamaya yanaşı, Azərbaycanla Türkiyənin beynəlxalq aləmdəki gücünə də güc qatır. Tarix boyu bir-birinə arxa-dayaq duran Azərbaycan və Türkiyənin imzası ilə icra olunan layihə-lər artıq qlobal xarakter daşıyırlar. Buna misal olaraq, Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-

Kemər Türkiyənin Ərdəhan, Qars, Ərzurum, Ərzincan, Bayburt, Gümüşxana, Giresun, Sivas, Yozqat, Kırşehir, Qırıqqala, Ankara, Əs-
Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft və qaz kəmərləri və Bakı-Tbilisi-Qars demir yolu xəttini göstərmək olar.

"Sahdəniz" vatağından ta-

"Şahdəniz" yatağından təbii qazın Avropa bazarlarına çıxarılmasını təmin edəcək TANAP layihəsi bu gün hər iki qardaş ölkənin, həm də Avropa dövlətlərinin maraq-larına xidmət edir. TANAP boru kəməri respublikamızı dünyamıqyaslı qaz ixracatçısına çevirib. Layihə Rusiya-Ukrayna müharibəsindən eziyyət çəkən Avropanın id-xal bazarlarının şaxələndiril-məsini təmin edən Cənub Qaz Dəhlizinin mühüm tərkib hissələrindən biridir. TANAP kəmiyyətinə, keyfiyyəti-nə görə həm iqtisadi, həm də siyasi dividendlər vəd edən strateji layihədir.

Son illər Azərbaycanın artan iqtisadi imkanları, yerləşdiyi əlverişli coğrafi mövqeyindən maksimum şəkildə səmərəli faydalana maq bacarığı, beynəlxalq aləmə integrasiyası onun qonşuları ilə əlaqələrinə də müsbət təsir göstərib. Azərbaycan regional müstəvi də bir neçə üçtəraflı formatların təşəbbüskarı və ya iştirakçısıdır. Ölkəmizin təşəbbüskarı olduğu üçtəraflı əməkdaşlıq formatlarından biri Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə əməkdaşlığıdır. Bu üçlük Cənubi Qafqazdan əlavə Xəzər-Qara-Aralıq dənizi hövzələrini birləşdirən strateji bölgəni də əhatə edir. Bu üçbucağın formalasmasının əsasında tarixi və mədəni əlaqələr, coğrafi qonşuluq, vahid tranzit dəhlizinin tərkib hissələri olmaq, birgə iqtisadi əməkdaşlıq üçün əlverişli şərait və siyasi iradə dayanır.

Azərbaycan həm Türkiyə, həm Gürcüstanla, elcə də Türkiyə ilə Gürcüstan öz aralarında strateji tərəfdaşlıqlar. Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan silahlı qüvvələri müttəadi hərbi təlimlər keçirirlər. Bu da güclü ordu quruculuğu və bölgənin tehlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində əhəmiyyətli rol oynayır. Türkiyə Silahlı Qüvvələri NATO-nun ən güclü ordularından biridir. Türkiyə ilə hərbi əməkdaşlıq Azərbaycan və Gürcüstan ordularının da NATO standartlarına uyğunlaşması prosesini sürətləndirir. Üç ölkə bütün önemli sahələrdə ardıcıl temaslar qururlar. Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatlarının mənbəyi və istehsalçısı, Gürcüstanın coğrafi mövqeyi və təsdiqi təsdiqi. Təbii ki, bu əməkdaşlıqların əsas məqsədi, ən yüksək səviyyədə enerji təchizatını təmin etməkdir.

Azerbaycan öz tərəfdaşları ilə birgə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında mühüm rol oynayır. Artıq istifadə edilməkdə olan Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft boru kəmərləri, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, İpək Yolu, TAP və TANAP bu üç tərəfli əməkdaşlığın əsas dayadları ve uğurlarıdır. Bu nəhəng laiyihələr regionun inkişafına xidmət etməklə yanaşı, tarixi "İpək Yolu"nun bərpasına da mühüm töhfə verib. Artıq Pekin-London marşrutu Azərbaycandan keçir. Ölkələrin xarici siyasetində fərqli yanaşmalar olsa da üçtərəfli formada milli maraqlara söykənəmə əməkdaşlıq uğurla davam etdirilir.

Enerji təhlükəsizliyinin genişlənən coğrafiyası

(əvvəl 1-ci səhifədə)
Azərbaycan dövlətinin milli maraqlara uyğun apardığı daxili və xarici siyaset nəticəsinin bu gün ölkəmiz qlobal xarakterli transmiliyi hələrinə habına çevrilib. Şübhəsiz ki, iştirakı olmadan regionda heç bir layihə reallığa salınır. Həmçinin yürüdülən enerji siyasetindən də Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin, inkişaf və geleceyin təminatçısıdır. Xarici investisiyaların tələbinin sürətli artması fonunda enerji resurslarının, karbohidrogen ehtiyatlarının əlverişliliyi təhlükəsiz marşrutlarla daşınması beynəlxalq çərçivədə əməkdaşlığı daha da genişləndirir. Nəticəsində Azərbaycan dünyanın su-sənaye idarətləri və beynəlxalq təşkilatları tərəfindən enerji ixracatçısı və təhlükəsizlik qarantini alır.

erji sektöründə əldə edilən inkişaf dinamisi
göre Azərbaycan vahid iqtisadi enerji pla-
u uğurla irəliləyir və bu sahədə böyük nailiy-
əldə edilməsinin əyani göstəricisidir. 2006-
Bakı-Tbilisi-Ceyhan, 2007-ci ildə Bakı-Tbili-
surum Neft-Qaz Boru kəmərlerinin açılışı
ildə Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorun-

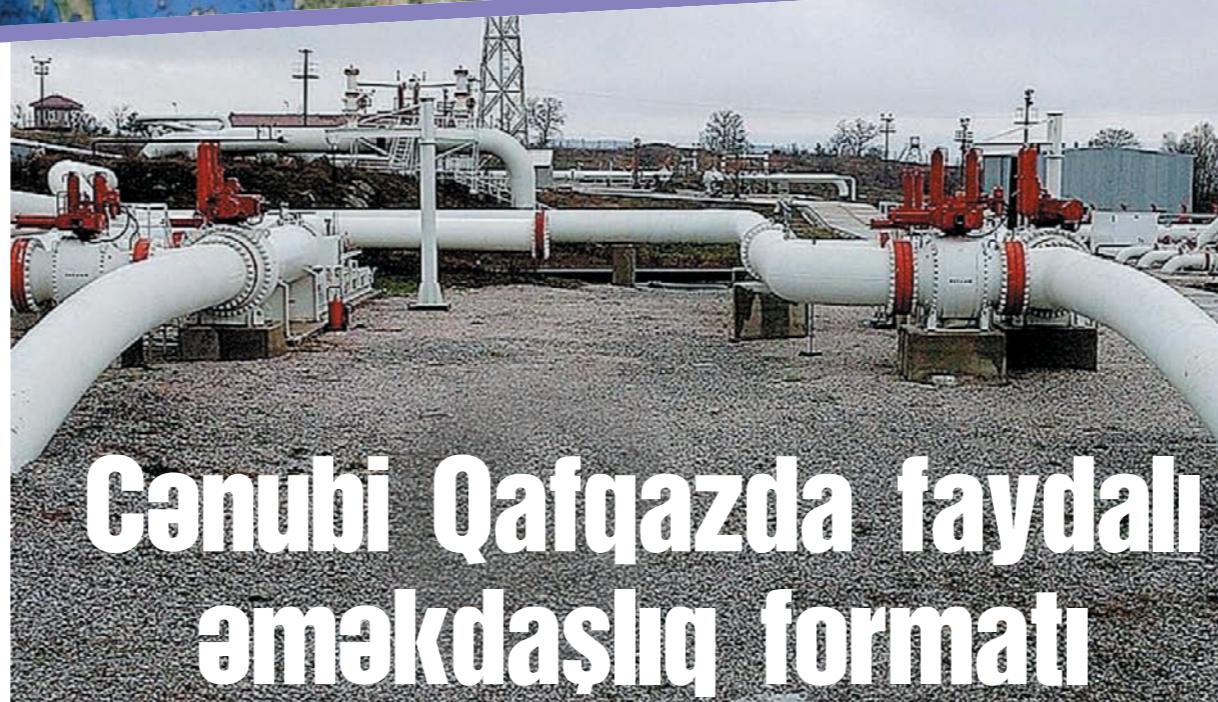
dakı karbohidrojen ehtiyatlarının şaxələndirilməsini stimullaşdırmaq məqsədilə çox mühüm sənəd hesab edilən Avropa Komissiyası ilə Azərbaycan arasında strateji əməkdaşlıq və enerji sahəsində Anlaşma Memorandumu imzalanması enerji ixracatının səmərəliliyini daha da artırıb. 2014-cü ildə Bakıda, 2015-ci il martın 17-də isə Türkiyənin Qars vilayətində TANAP-ın tətənəli təmelqoyma mərasimi baş tutdu. Tədbirdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Gürcüstan Prezidenti Giorgi Marqvelashvili iştirak ediblər. Trans-Anadolu qaz kəmərinin İstanbul şəhərində layihə üzrə sazişin imzalanması iki qardaş ölkənin birgə uğurunun tezahüründür. Qarsda açılış mərasimində Prezident İlham Əliyev də məhz ölkəmizle Türkiyə arasında mövcud olan doğma münasibətlərin birgə əməkdaşlığı töhfəsinində məmənunluğunu ifadə edərək bildirib ki, bu gün tarixi bir gündür - TANAP layihəsinə start verilir, teməl daşı qoyulur. Bu layihə enerji layihəsidir. Bu layihə enerji tehlikəsizliyi layihəsidir. Amma ilk növbədə, bu layihə Türkiyə-Azərbaycan birliyi, qardaşlığı layihəsidir. Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra bizi müstəqil dövlət kimi ilk tanıyan məhz qardaş Türkiyə olmuşdur. O gündən bu güne qədər biz bərabər irəliyə gedirik, bir-birimizi dəstəkləyirik, bir-biri-

rinin vurulması ve "Azeri Faza 1" layihəsi üzrə "Mərkəzi Azeri" yatağından neft hasilatına start verilməsi Azərbaycanın geləcəkdə regionda dünyanın lider enerji təminatçısına çevriləcəyini öncədən göstərdi.

Bu il martin 1-də Bakıda "Gülüstən" sarayında Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu ve Yaşlı Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclaslarının keçirilməsi ölkəmizin enerji uğurlarının sabitliyindən xəbər verir. Tədbirdə nitq söyleyən ölkə başçımız 2020-ci il dekabrın 31-de TANAP vasitesilə Avropaya ilk axının reallaşmasını qeyd edib. COVID dalğasının sürətlə yayıldığı və temasların çətinləşdiyi bir dövrə bu prosesin reallaşması xarici siyasetdə atılan addımların qətiyyətindən xəbər verirdi. Neticə etibarilə, ölkəmiz daha bir çətin sınaqdan üzüağ çıxdı. Mehz Prezident İlham Əliyev də bu uğurlara hər dəfə yenisiñin əvəz olunduñunu vurğulayaraq deyib ki, sonuncu məsələ, Azərbaycana COP29-a ev sahibliyi edən ölkə olmaq şərəfi nəsib olmuşdur: "Keçən ilin dekabrında qərar qəbul olunan kimi biz dərhal yalnız bir səbəbdən müxtəlif QHT-lər və media təşkilatlarının hücumuna məruz qaldıq. Çünkü bizim neftimiz var və bu, bizim ən böyük nöqsanımız hesab olunmuşdur. Baxmayaraq ki, qeyd etdim kimi, bu, qüsür deyil, Allahdan bir hədiyyədir. Lakin bize hücum edərək dedilər ki, necə ola bilər qazıntı yaracağı ilə zəngin olan bir ölkə COP-a ev sahibliyi edə bilər. Gəlin bu məsələyə başqa bir bucaq altında baxaq. Bəli, bizim kifayət qədər neftimiz, kifayət qədər qazımız var. Biz növbəti 100 il ərzində bərpaolunan enerji resursları olmadan yaşaya bilərik. Bizim bütün ehtiyatlarımız təsdiq edilib və hər kəs bunu bilir".

Məlum olduğu kimi, ölkəmizin təsdiq olunmuş qaz ehtiyatları 2,6 trilyon kubmetrdir. Şübhəsiz ki, Abşeron, Qaradağ, Ümid, Babək və Azəri-Çıraq-Günəşli dərin qaz layihələrində əlavə qaz həcmərinin hasil ediləcəyi təqdirdə Avropaya olan qaz ixracatının həcminin gələcəkdə daha da artıq olması nəzərdə tutulur. Bu isə ölkəmizin yeni uğurlara doğru qətiyyətlə addimlaşdığını göstərir.

**Tacir SADIQOV,
"Respublika".**

Ənubi Qafqazda faydalı əməkdaşlıq formatı

gionun və Avropanın enerji xəritəsini zənginləşdirir, müstəqil iqtisadi siyaset yeridən ölkə kimi bir sıra qlobal enerji və nəqliyyat layihələrinin təşəbbüskarı və fəal iştirakçısı rolunda çıxış edir. Artıq özünün zəngin karbohidrogen ehtiyatları hesabına enerji təhlükəsizliyini tam təmin etmiş ölkəmiz uzun illərdir ki, Avropanın da enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfələr verir. Bu gün həyata keçirilən enerji resurslarının düzgün nəql strategiyası nəticəsində respublikamız dünya enerji bazarda iştirakını əhəmiyyətli dərəcədə möhkəmləndirib. Azərbaycanın mənafelerinin uzunmüddətli şəkildə qorunması, genişməqyaslı bəy-nəlxalq iqtisadi əməkdaşlığın inkişafı, regionda neft hasilatının artması ilə əlaqədar onun dünya ba-

zarlarına nəqlinin təmin edilməsi məqsədilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri kimi strateji əhəmiyyətli bir layihənin gerçəkləşməsi çox önemli hadisədir.

Qeyd edək ki, Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (Bakı-Tbilisi-Ərzurum) Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən "Şahdəniz" qaz yatağından hasil edilən qazın nəqli üçün inşa edilib. Boru kəməri Bakı yaxınlığında Səngəçal terminalından başlayır. Bu boru kəməri Türkiyə sərhədinədək Azərbaycanda və Gürcüstanda Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) neft kəməri ilə eyni marşrutdadır və Türkiyədə bu ölkənin qazpaylama sistemini birləşdirilib. Boru kəmərinin ümumi uzunluğu 691 kilometrdir və bunun 443 kilometri Azərbaycan, 248 kilometri Gür-

cüstandan keçir. Kəmərin diametri isə 42 düymdür. Kəmərin son çatdırılma nöqtəsi Gürcüstan-Türkiyə sərhədində yerləşir. Türkiyə ərazisində (Ərzurumadək) isə qaz kəmərinin uzunluğu 280 kilometr təşkil edir. Üç dənizin əfsanəsi hesab edilən BTC üç ölkənin ərazisindən keçən 1768 kilometrlik dünya səviyyəli bir boru kəməridir. Beynəlxalq bazarlara təhlükəsiz və etibarlı çıxış təmin edən BTC kəmərinin ötürüçülük gücü gündəlik 1,2 milyon barreldir. Azərbaycanın ən iri infrastruktur layihələrindən biri hesab olunan Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) dəmir yolunun tikintisi cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilib. Bu dəmir yolu xətti Asiya ilə Avropa arasında ən qısa yoldur. Artıq 6 ildir istismara

verilən BTQ xətti qitələrərəsi daşımalar üçün geniş imkanlar yaradıb.

Regional integrasyonun inkişaf etdirilmesi ve dərinləşdirilmesi bu gün dünyada yaşayan maliyyə, iqtisadi və sosial böhranın neqativ təsirlərinə qarşı yüksək dayanıqlıq nümayiş etdirilməsində, regionun imkanlarından daha səmərəli istifadə olunmasında, eləcə də ölkələrimizin davamlı sosial-iqtisadi inkişafında xüsusi əhəmiyyət kəsb edir və bu baxımdan Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan siyasi-iqtisadi əməkdaşlığının genişlənməsi hər üç ölkə üçün, bütünlükdə region üçün olduqca önemlidir. Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə üçtərəfli əməkdaşlıq formatında parlamentlərarası fəal əlaqələr də qurulub. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə üçtərəfli formatda təşkil olunan Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə biznes forumları ölkələrimiz arasında regional strateji tərəfdəşligin daha bir göstəricisidir. Azərbaycanın öz ərazi bütövülüyünü hərpa etməsi re-

bütövülüyünü bərpa etməsi regionda əməkdaşlıq üçün təhlükəsiz zəmin yaradır. Bərpə olunan enerji sahələrində əməkdaşlıqla böyük perspektivlər var və nəqliyyat dəhlizlərinin coğrafiyasının genişləndirilməsi istiqamətində addımlar atılır. COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi əməkdaşlıq üçün əlavə imkanlar vəd edir.

tərəfli görüşündə bu istiqamətdə üç ölkə arasında mövcud yüksək səviyyəli dialoqun, parlamentlərarası, habelə müxtəlif dövlət qurumları arasında əlaqələrin regional və beynəlxalq platformalar çerçivəsində əməkdaşlıqla töhfə verdiyi qeyd olunub. Bölgənin alternativ enerji, habelə nəqliyyat-kommunikasiya potensialını nəzərə alaraq, Xəzər və Qara dəniz hövzələrini birləşdirən uğurlu enerji layihələrinin və "yaşıl enerji" sahəsində təşəbbüs'lərlə davam etdirilməsinin vacibliyi vurğulanıb. Sonda üçtərəfli görüşün yekunlarına dair Bakı Bəyannaməsi imzalanıb, dövlət başçılarının siyasi iradəsi, qarşılıqlı hörmət və maraq, xalqlarımız arasında tariixən mövcud olan qardaşlıq və dostluq münasibətləri, hər üç ölkənin iqtisadiyyatında müşahidə edilən davamlı inkişaf, makroiqtisadi sabitlik, əlverişli biznes və investisiya mühiti, ölkələrimizin əlverişli coğrafi mövqeyə və böyük tranzit imkanlarına malik olması Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstanın uğurlu regional əməkdaşlığını

Sərtləndirən başlıca amillərdir. Onu da xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, regionun əsas logistika layihələri məhz Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan ərazilərində birləşir. Politoloqların qənaətinə görə, üçlü formatda əməkdaşlıq digər qonşu ölkələrə də önəmlili mesajdır. Sülh sazişi imzalanarsa, Ermanistan da bu regional əməkdaşlıq platformasına qoşula, düşdürüyü dalandan çıxa biler. Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan Cənubi Qafqazın dünyaya integrasiyasına faydalı əməkdaşlıq formatıdır.

**Mustafa KAMAL,
"Respublika".**

"Regional perspektivlər: Avropa İttifaqı və onun qonşuları" mövzusunda panel icası

Azerbaycan Respublikası Prezidentinin himayəsində Nizami Gencəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən XI Qlobal Bakı Forumu 16-da öz işni panel icasaları davam etdirir.

AZƏRTAC xəber verir ki, Slovəniyanın sabiq Prezidenti Borut

Mladen Ivaničin fikrincə, Avropa İttifaqının üzvlərinin sayıının artması sabitlik şəraitində müraciətini etməlidir.

İnteqrasiya məsələsinə toxunan M.Ivanic ölkəsinin yaxın zamanlarda Al-ya üzvlərini imkansız hesab edib. Bildirib ki, müəyyən problemlər hell olunur, üzvlük prosesi sürətlənə bilər. Bu olmasa, region liderləri avtokrat olacaq. Al-çox feal olmalıdır ve qonşularla əlaqələri

yini vurulayıb. Deyib ki, Avropa İttifaqı qonşularının da maraqlarını müdafiə etməlidir.

Xorvatiyinin sabiq Prezidenti Ivo Yosipović isə qeyd edib ki, Qərbi Balkan ölkələri Avropa İttifaqına en yaxın ölkələrdir. Ancaq Avropa İttifaqı (Al) Qərbi Balkan regionu ilə natamam qalaçacaq. Al-nin strateji tehlükəsizlik problemləri var. Bu İttifaqın ölkələri bağlı mövqeyi aydın deyil.

yib ki, Avropa İttifaqına üzvlük, qonşuların sayıının artırılması strateji hədəfləre əsaslanmalıdır. Hamımız üzvlükə bağlı Türkiyə qarşı edilənləri yaxşı bli-

Onun sözlerine görə, Avropa İttifaqı qonşularla münasibətdə üzvlükə bağlı müəyyən konsepsiya hazırlanmalıdır və bu konsepsiya her iki tərefin marağına uyğun olmalıdır.

"Gelin düşünək ki, Al bize la-

XI Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində 16-da "Qlobal çağırışlara qarşı davamlılığı artırmaq: Qeyri-bərabərlik, təbii ehtiyatların azlığı ve müraciəti məsələlərinə baxış" mövzusunda panel icası keçirilib.

AZƏRTAC xəber verir ki, İraqlıya qarşı Avropa Şəhərlər Koalisiyasının prezidenti Benedetto Zakkironi

Beynəlxalq Elm Şurasının baş icraçı direktoru Salvatore Arikə pan-demiyin yaratdığı yeni mühitin süni intellektin genişlənməsinə yol açdığını vurğulayıb. Deyib ki, bu da iş yerlerinin dayanıqlılığına təsir göstərdi.

Bu vacib Forumun təşkilinə görə təşəkkürünü ifade eden Salvatore Arikə, həmçinin bildirib: "Qlobal Bakı Forumunda müzakirələrin zamanı biz siyasi müstəvilde fikir mübadiləsi apardıqda elmə də yer verməlyik. Mövcud problemlər hər bir ölkənin

Bakı Forumunda qlobal çağırışlara qarşı davamlılığı artırmaq məsələləri müzakirə edilib

moderatorluğun ilə keçirilən icasda qızılırlıqda məsələlərin təsdiqindən sonra, qonşuların tərəfən qarşılanmaq üçün təsdiq edildi. Deyib ki, "Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

Qərbi Avropada və Balkan regionunda baş verən hadisələrdən təsdiq edildi. Deyib ki, "Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Bosniya və Herseqovina ilə danışlıqları təzliklə başlanmasına vəziyyətindən sonra, qonşuların tərəfən qarşılanmaq istəyir, səlahiyyətindən sonra da qarşılanmaq istəyir. Deyib ki, "Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün təhlükəsizlikləri güvələndirməlidir".

"Avropanın təhlükəsizliyini qoruyub-olunması üçün

Milli dövlətçiliyimiz xilas edildi

1995-ci ilin mart hadisələrindən 29 il ötür. Müstəqilliyimizə qəsd etmək istəyanların mərkəzi niyyətləri bu gün da insanların yaddaşından silinməyib. Bir qrup xəyanətkar insan ətrafına topladığı qeyri-qanuni silahlı dastalar vasitəsilə həkimiyəti əla keçirməyə çalışır. Ölkədə yaradılmış ciddi nizam-intizamın təbə olmaq istəməyən dağlıcı qüvvələr Azərbaycanın beynəlxalq alanda getdiyək artan nüfuzundan təşvişə düşərək, xarici himaya-darların təhriri ilə dövlət əvərilişinə cəhd etmişdilər.

Həmin dövrədə OMON-nun 8-ci kilometr qəsəbəsində xüsusi qərargahı var idi. Qeyd edim ki, bəzi rayonlarda onun bölmələri fəaliyyət göstərirdi. Bununla yanaşı, Rövşən Cavadov daxili işlər nazirinin müavini təyin edilmişdi. Hadisələr məhz bu meqəmdən sonra yenidən düyünlənməye başladı. Xatırladım ki, 1994-cü ilin 4 oktyabr hadisələrində Sərat Hüseynovun qəbəliyi her kəsə məlumudur. Heydər Əliyevin müdrik siyaseti nəticəsində xain plan baş tutmadı. Ölkənin şimal-qərb bölgəsində baş verən qıymayı teşkil etməklə Azərbaycan yenidən təsir dairəsinə salmaq istəyən bəzi dövlətlər, xüsusi xidmet orqanları bir daha məglubiyyətə uğradılar.

4 oktyabr dövlət əvərilişinə cəhdin ikinci dalğası Gəncə şəhərində başlamışdı. Bu qıymamın düz Bakı şəhərinə qədər gelib çıxmazı nəzərdə tutulurdu. Bunu üçün ilk növbədə Sərat Hüseynovun göstərişi ilə qıymacılar Gəncə Şəhər İcra Həkimiyətinin başçısı Elsever İbrahimovu hebs edərək Üçüncü Kəndinə, orada baza kimi secdikləri yere aparmışdır. Bu meqəmdə Gəncədə olan OMON bölgəsindən əvvəl 17 mart hadisələri zamanı həyata keçirməyə çalışmışdır. Lakin bu da baş tutmadı. Ümummülli idarə Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin əbedi olmasının əməkdaşlığından sonra əvvələ Rövşən Cavadovun atası Bəxtiyar Cavadov, eləcə də şair Bəxtiyar Vahabzadəni Prezident Aparatına dəvət etdi. Ulu öndə onlara bildirdi ki, qoy qıymacıları ağılları başlarına toplaşın, ölkədə qarşılurma yaratınsanlar. Əks halda, hökumət qüvvələri həmin qərargahda həcüm edəcək. Bəxtiyar Vahabzadə də Bəxtiyar Cavadov XTPD-nin qərargahına getdi, oradan qayıtdıdan sonra Rövşən Cavadovun müyyənən təkiflərini prezidentə qatdırıldı. Həm de belə bir məlumat yayıldı ki, XTPD tərk-silah

cəsində təmin edildi. Gecə saat üç radələrinə qədər Azərbaycanın rayonlarından Prezident sarayının ətrafına insanlar axın etdi. On minnərlə insan Prezident Aparatının ətrafına topladı. Qeyd edim ki, mitinqdə çıxış etmək istəyənlər çox idi.

Neticəsində etibarilə həmin mitinqlərdə demək olar ki, ümummülli idarə Heydər Əliyevin siyasetinin dönəmziliyi, xalqın ulu öndəri mədəniyyəti bir daha belli oldu.

Sərat Hüseynovun dövlət əvərilişinə cəhdələri baş tutmasa da, mərkəzi dairələrin həkimiyətə gəlmək hərilişli hələ de bitməmişdir. S. Hüseynovun həle də vəzifədə olan tərəfdarları menfur niyyətlərini "başa çatdırmaq" üçün iyrənc planlarını 12-17 mart hadisələri zamanı həyata keçirməye çalışırdılar. Lakin bu da baş tutmadı. Ümummülli idarə Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin əbedi olmasının əməkdaşlığından sonra əvvələ Rövşən Cavadovun atası Bəxtiyar Cavadov, eləcə də şair Bəxtiyar Vahabzadəni Prezident Aparatına dəvət etdi. Ulu öndə onlara bildirdi ki, qoy qıymacıları ağılları başlarına toplaşın, ölkədə qarşılurma yaratınsanlar. Əks halda, hökumət qüvvələri həmin qərargahda həcüm edəcək. Bəxtiyar Vahabzadə də Bəxtiyar Cavadov XTPD-nin qərargahına getdi, oradan qayıtdıdan sonra Rövşən Cavadovun müyyənən təkiflərini prezidentə qatdırıldı. Həm de belə bir məlumat yayıldı ki, XTPD tərk-silah

çular özbaşınlıq edir, müyyən müəssisələrə gedərək onlardan pul tələb edirdilər. Sonra ölkəde mis, dəmir məmələti və digər metalları toplayırdılar. Bütün bunlar cəmiyyətdə haqlı nəzarlıq yaradırdı.

Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinin Qazax şöbəsində döyücüler çoxluq təşkil edirdi. Onlar Qazax ətrafında toqquşma yaradırlar. Məqsəd Rövşən Cavadovun rəhbərliyi altında dövlət televiziyasına həcüm etmək idi. Onu da deym ki, bu hadisələr ərefəsində ölkə Prezidenti Heydər Əliyev Danimarkanın Kopenhagen şəhərində keçirilən BMT-nin Zirvə görüşündə iştirak edirdi. Ümummülli idarə ökəyə qayıtdıdan sonra əvvələ Rövşən Cavadovun atası Bəxtiyar Cavadov, eləcə də şair Bəxtiyar Vahabzadəni Prezident Aparatına dəvət etdi. Ulu öndə onlara bildirdi ki, qoy qıymacıları ağılları başlarına toplaşın, ölkədə qarşılurma yaratınsanlar. Əks halda, hökumət qüvvələri həmin qərargahda həcüm edəcək. Bəxtiyar Vahabzadə də Bəxtiyar Cavadov XTPD-nin qərargahına getdi, oradan qayıtdıdan sonra Rövşən Cavadovun müyyənən təkiflərini prezidentə qatdırıldı. Həm de belə bir məlumat yayıldı ki, XTPD tərk-silah

olmağa hazırlır, qarşıdurmadan çəkinmək isteyirlər. Hətta Baş qərargahın rəisi Şahmuradov bu hadisələrde çox konstruktiv rol oynadı. Amma təessüfə qeyd etmek istəyəm ki, tərk-silah prosesinin heyata keçirilməsinə Rövşən Cavadovun qardaşı Mahir Cavadov ciddi suretdə mane oldu. O, XTPD-nin qərargahına gələrən qızılırdıcı çıxışları etdi. Ele bu sebəbdən də tərk-silah meseləsi baş tutmadı. Bu zaman artıq ölkənin silahlı qüvvələri tam hazır vaziyətə getirilmişdi.

Müdafiə Nazirliyinin silahlı qüvvələri XTPD-nin qərargahını mühəsirəyə almışdır, və təklif etmişdilər ki, təslim olub, aq bayraq qaldırırsın. Silahlı qüvvələr rəhbərlik edən şəxs, elecə də hökumət nümayəndələri qıymاقlara məqafonla müraciət edərək silahları yere qoymağı və təslim olmağı çağırırdılar.

Cox təessüflər olsun ki, aq bayraq qaldırılmadı, belə olun halda isə qərargahda hücum emri verildi. Hücum emri verildikdən sonra XTPD-çilər ciddi müvəqimet göstərmədilər. Hamisə çox asanlıqla təslim olular, silahları yere qoymalar. Mahir Cavadov dolayı yollarla TIR maşınının içərisində güzənlərə qərargahdan çıxıb qaça bilmişdi (indi o, Avstriyada Zalsburg şəhərində yaşayır). Lakin Rövşən Cavadov isə təslim olmadı və ağır yaralandı. Bölgədə təcili yardım müşənləri və idarənin rəhbərlik etdi və həyətinə xilas etmək üçün xəstəxanaya apardılar. Həkimlərin müdaxiləsinə baxmayaraq, o həyatını itirdi. Bundan sonra silahlı dastelerin ölkədəki fəaliyyətinə son qoyuldu.

Bələdliklə, ulu öndə Heydər Əliyev Azərbaycanın dövlətçiliyinin qorunmasını təmin etdi. Həkimiyət orqanları dəha də möhkəmləndi. Azərbaycanın güc strukturları dəha mütişəkkil surətdə dövlətçiliyi xidmət etməyə başladı. Qondarınla təşşüfələrə qarşı qarşılıqda qarşılıqlı yarananlar əməkdaşlığından sonra əvvələ Rövşən Cavadovun atası Bəxtiyar Cavadov, eləcə də şair Bəxtiyar Vahabzadəni Prezident Aparatına dəvət etdi. Ulu öndə onlara bildirdi ki, qoy qıymacıları ağılları başlarına toplaşın, ölkədə qarşılurma yaratınsanlar. Əks halda, hökumət qüvvələri həmin qərargahda həcüm edəcək. Bəxtiyar Vahabzadə də Bəxtiyar Cavadov XTPD-nin qərargahına getdi, oradan qayıtdıdan sonra Rövşən Cavadovun müyyənən təkiflərini prezidentə qatdırıldı. Həm de belə bir məlumat yayıldı ki, XTPD tərk-silah

həm də təmən edildi. Gecə saat üç radələrinə qədər Azərbaycanın rayonlarından Prezident sarayının ətrafına insanlar axın etdi. On minnərlə insan Prezident Aparatının ətrafına topladı. Qeyd edim ki, mitinqdə çıxış etmək istəyənlər çox idi.

Neticəsində etibarilə həmin mitinqlərdə demək olar ki, ümummülli idarə Heydər Əliyevin siyasetinin dönəmziliyi, xalqın ulu öndəri mədəniyyəti bir daha belli oldu.

Sərat Hüseynovun dövlət əvərilişinə cəhdələri baş tutmasa da, mərkəzi dairələrin həkimiyətə gəlmək hərilişli hələ de bitməmişdir. S. Hüseynovun həle də vəzifədə olan tərəfdarları menfur niyyətlərini "başa çatdırmaq" üçün iyrənc planlarını 12-17 mart hadisələri zamanı həyata keçirməye çalışırdılar. Lakin bu da baş tutmadı. Ümummülli idarə Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin əbedi olmasının əməkdaşlığından sonra əvvələ Rövşən Cavadovun atası Bəxtiyar Cavadov, eləcə də şair Bəxtiyar Vahabzadəni Prezident Aparatına dəvət etdi. Ulu öndə onlara bildirdi ki, qoy qıymacıları ağılları başlarına toplaşın, ölkədə qarşılurma yaratınsanlar. Əks halda, hökumət qüvvələri həmin qərargahda həcüm edəcək. Bəxtiyar Vahabzadə də Bəxtiyar Cavadov XTPD-nin qərargahına getdi, oradan qayıtdıdan sonra Rövşən Cavadovun müyyənən təkiflərini prezidentə qatdırıldı. Həm de belə bir məlumat yayıldı ki, XTPD tərk-silah

həm də təmən edildi. Gecə saat üç radələrinə qədər Azərbaycanın rayonlarından Prezident sarayının ətrafına insanlar axın etdi. On minnərlə insan Prezident Aparatının ətrafına topladı. Qeyd edim ki, mitinqdə çıxış etmək istəyənlər çox idi.

Neticəsində etibarilə həmin mitinqlərdə demək olar ki, ümummülli idarə Heydər Əliyevin siyasetinin dönəmziliyi, xalqın ulu öndəri mədəniyyəti bir daha belli oldu.

Sərat Hüseynovun dövlət əvərilişinə cəhdələri baş tutmasa da, mərkəzi dairələrin həkimiyətə gəlmək hərilişli hələ de bitməmişdir. S. Hüseynovun həle də vəzifədə olan tərəfdarları menfur niyyətlərini "başa çatdırmaq" üçün iyrənc planlarını 12-17 mart hadisələri zamanı həyata keçirməye çalışırdılar. Lakin bu da baş tutmadı. Ümummülli idarə Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin əbedi olmasının əməkdaşlığından sonra əvvələ Rövşən Cavadovun atası Bəxtiyar Cavadov, eləcə də şair Bəxtiyar Vahabzadəni Prezident Aparatına dəvət etdi. Ulu öndə onlara bildirdi ki, qoy qıymacıları ağılları başlarına toplaşın, ölkədə qarşılurma yaratınsanlar. Əks halda, hökumət qüvvələri həmin qərargahda həcüm edəcək. Bəxtiyar Vahabzadə də Bəxtiyar Cavadov XTPD-nin qərargahına getdi, oradan qayıtdıdan sonra Rövşən Cavadovun müyyənən təkiflərini prezidentə qatdırıldı. Həm de belə bir məlumat yayıldı ki, XTPD tərk-silah

həm də təmən edildi. Gecə saat üç radələrinə qədər Azərbaycanın rayonlarından Prezident sarayının ətrafına insanlar axın etdi. On minnərlə insan Prezident Aparatının ətrafına topladı. Qeyd edim ki, mitinqdə çıxış etmək istəyənlər çox idi.

Neticəsində etibarilə həmin mitinqlərdə demək olar ki, ümummülli idarə Heydər Əliyevin siyasetinin dönəmziliyi, xalqın ulu öndəri mədəniyyəti bir daha belli oldu.

Sərat Hüseynovun dövlət əvərilişinə cəhdələri baş tutmasa da, mərkəzi dairələrin həkimiyətə gəlmək hərilişli hələ de bitməmişdir. S. Hüseynovun həle də vəzifədə olan tərəfdarları menfur niyyətlərini "başa çatdırmaq" üçün iyrənc planlarını 12-17 mart hadisələri zamanı həyata keçirməye çalışırdılar. Lakin bu da baş tutmadı. Ümummülli idarə Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin əbedi olmasının əməkdaşlığından sonra əvvələ Rövşən Cavadovun atası Bəxtiyar Cavadov, eləcə də şair Bəxtiyar Vahabzadəni Prezident Aparatına dəvət etdi. Ulu öndə onlara bildirdi ki, qoy qıymacıları ağılları başlarına toplaşın, ölkədə qarşılurma yaratınsanlar. Əks halda, hökumət qüvvələri həmin qərargahda həcüm edəcək. Bəxtiyar Vahabzadə də Bəxtiyar Cavadov XTPD-nin qərargahına getdi, oradan qayıtdıdan sonra Rövşən Cavadovun müyyənən təkiflərini prezidentə qatdırıldı. Həm de belə bir məlumat yayıldı ki, XTPD tərk-silah

həm də təmən edildi. Gecə saat üç radələrinə qədər Azərbaycanın rayonlarından Prezident sarayının ətrafına insanlar axın etdi. On minnərlə insan Prezident Aparatının ətrafına topladı. Qeyd edim ki, mitinqdə çıxış etmək istəyənlər çox idi.

Neticəsində etibarilə həmin mitinqlərdə demək olar ki, ümummülli idarə Heydər Əliyevin siyasetinin dönəmziliyi, xalqın ulu öndəri mədəniyyəti bir daha belli oldu.

Sərat Hüseynovun dövlət əvərilişinə cəhdələri baş tutmasa da, mərkəzi dairələrin həkimiyətə gəlmək hərilişli hələ de bitməmişdir. S. Hüseynovun həle də vəzifədə olan tərəfdarları menfur niyyətlərini "başa çatdırmaq" üçün iyrənc planlarını 12-17 mart hadisələri zamanı həyata keçirməye çalışırdılar. Lakin bu da baş tutmadı. Ümummülli idarə Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin əbedi olmasının əməkdaşlığından sonra əvvələ Rövşən Cavadovun atası Bəxtiyar Cavadov, eləcə də şair Bəxtiyar Vahabzadəni Prezident Aparatına dəvət etdi. Ulu öndə onlara bildirdi ki, qoy qıymacıları ağılları başlarına toplaşın, ölkədə qarşılurma yaratınsanlar. Əks halda, hökumət qüvvələri həmin qərargahda həcüm edəcək. Bəxtiyar Vahabzadə də Bəxtiyar Cavadov XTPD-nin qərargahına getdi, oradan qayıtdıdan sonra Rövşən Cavadovun müyyənən təkiflərini prezidentə qatdırıldı. Həm de belə bir məlumat yayıldı ki, XTPD tərk-silah

həm də təmən edildi. Gecə saat üç radələrinə qədər Azərbaycanın rayonlarından Prezident sarayının ətrafına insanlar axın etdi. On minnərlə insan Prezident Aparatının ətrafına topladı. Qeyd edim ki, mitinqdə çıxış etmək istəyənlər çox idi.

Neticəsində etibarilə həmin mitinqlərdə demək olar ki, ümummülli idarə Heydər Əliyevin siyasetinin dönəmziliyi, xalqın ulu öndəri mədəniyyəti bir daha belli oldu.

Sərat Hüseynovun dövlət əvərilişinə cəhdələri baş tutmasa da, mərkəzi dairələrin həkimiyətə gəlmək hərilişli hələ de bitməmişdir. S. Hüseynovun həle də vəzifədə olan tərəfdarları menfur niyyətlərini "başa çatdırmaq" üçün iyrənc planlarını 12-17 mart hadisələri zamanı həyata keçirməye çalışırdılar. Lakin bu da baş tutmadı. Ümummülli idarə Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin əbedi olmasının əməkdaşlığından sonra əvvələ Rövşən Cavadovun atası Bəxtiyar Cavadov, eləcə də şair Bəxtiyar Vahabzadəni Prezident Aparatına dəvət etdi. Ulu öndə onlara bildirdi ki, qoy qıymacıları ağılları başlarına toplaşın, ölkədə qarşılurma yaratınsanlar. Əks halda, hökumət qüvvələri həmin qərargahda həcüm edəcək. Bəxtiyar Vahabzadə də Bəxtiyar Cavadov XTPD-nin qərargahına getdi, oradan qayıtdıdan sonra Rövşən Cavadovun müyyənən təkiflərini prezidentə qatdırıldı. Həm de belə bir məlumat yayıldı ki, XTPD tərk-silah

həm də təmən edildi. Gecə saat üç radələrinə qədər Azərbaycanın rayonlarından Prezident saray

Qlobal iqlim dəyişmələrinə qarşı Azərbaycan modeli

Azərbaycan ister regional, istərsə de qlobal proseslərdəki əvəzli rol ilə başlıdır. Birmənli şəkilde dünyanın rifahi üçün çalışan ölkəmiz öz təşəbbüsleri ilə, reallaşdırıldıq meqə layihələrlə, nüfuzlu tədbirlər ev sahibliyi ilə liderlik mövqeyini daha da möhkəmləndirir. Məhz bu çərçivədə dünnya ölkələri ilə qarşılıqlı hörmət və məraqlı prinsipləri üzərində davamlı münasiətlərin qurulması və inkişaf etdirilməsi əsas istiqamətlərdən biridir.

Məlumudur ki, qlobal iqlim dəyişmələri müasir dövrümüzün in təhlükəli hadisəsinə çevrilir. Xüsusi Şimal Buzlu okeanında buzlaqların sürətli eriməsi, flora və faunaya ciddi ziyan dəyməsi, zəherli gəzərlərin atmosferə buraxılması, dünyanın bir sına nöqtələndən meşə yanğınlarının baş vermesi qlobal iqlim dəyişmələrinin əsas göstəriciləridir. Bu təhlükəni aradan qaldırmaq üçün ilk növbədə təbiət insanlarından qorunmalıdır. Bu həyəcan təbəline alımlar, siyasetçilər və digər sənət sahibləri lazımi reaksiya verməli, ümumiylükde canlıları xilas etməyin mümkinlüyü namına birləşməyin vacib olması bildirilməlidir. Lakin bu proses tek-fərdi qaydada deyil, kollektiv şəkildə de realliga əvvələlməlidir. Dünya-miqyaslı platformalarda, yüksək tribunalarda planətimizin geleceyi üçün birgə iştirak əsas şartdır.

Əlbəttə ki, sadalanan amillər nəzer yetirsek yekdil mövqeyin ortaya qoyulması, iqlim dəyişmələri ilə bağlı mübarizənin intensivleşməsi üçün Azərbaycandan başqa ideal məkanın olmadığını göstərir. Müstəqilliyimiz elde olunması ilə birlikdə qlobal sferada daim öz təşəbbüsleri ilə ön plana çıxan ölkəmiz müasir dövrümüzün əsas aktorlarından birinə çevrilir. Təşkilatçı və iştirakçılığı olduğu meqə layihələrlə nüfuz dairəsinə genişləndirən respublikamıza yüksək etimad göstərilir. Beynəlxalq Astronavtika Kongresi, Birinci Avropa Oyunları, Avroviziya Mahnı Müsabiqəsi, Formula 1 yarılları kimi böyük auditoriyaların əhətə edən tədbirlər ev sahibliyimiz bilinmədən, xüsusilə Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycanın BMT-nən sonra ikinci böyük siyasi təsisat olan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi kifayət qədər uğurlu və ekşər üzv dövlətlər tərəfindən nümunəvi sədriklər olaraq təqdim edilir. Bu etibarlı inəmin te-

zahürür ki, bu ilin noyabr ayında Azərbaycan daha bir mətbəter tədbire - BMT-nin iqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına - COP29-a evsahibliyi edəcək. Bu konfransın Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizin alternativ enerji sahəsi üzrə texnoloji həllər məsələsində nailiyətlərin bütün dünyanaya nümayiş etdirilmə imkanı verəcək. Bununla yanaşı, dünyanın inkişaf etmiş ölkələri, xüsusilə ABŞ, Böyük Britaniya, Almaniya kimi dövlətlər bu konfransda xüsusi maraq göstərirler. Bu baxımdan, Beynəlxalq Əhəmiyyət Dəsi COP29-un ölkəmizdə keçirilməsi qururverici bir hadisədir. Tari-

xə dəsəkək bu konfrans Azərbaycan dövləti və onun Prezidentinin dünyada qlobal məsələlərin həllində aparıcı rol oynadığını əyni suretdə göstərir. Tədbirdə dünyanın aparıcı dövlətlərinin rəhbərərinin, alimlərinin, müxtəlif se-nət sahiblərinin, bütövlükde coxsayılı nümayəndələrin iştiraki gözənləri və onun yüksək seviyədə keçirilməsi şübhə doğurur.

Azərbaycan daim iqlim dəyişmələri məsələsinin həllində intensiv rəy oynayır. Beynəlxalq birliyin yekdil rəyinə uyğun fealiyyət istiqamətlərinin müyyəyenləşdirən ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-

qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadiyyatın dayanılı inkişafı, ölkənin temiz straf mühit və yaşıl artım ölkəsinə çevrilməsi kimi əsas prioritetin reallaşması bu adımdıla daha real görünür. Xatırladaq ki, bir müdət-dən sonra başçımızın "Euronews" telekanalına müsbət mövzularla keçirilməsi təqdimatçılarının ölkəmizdə 2024-cü il "Yaslı dünnya namına həmrəylik ili" elan olunub. Şübəhisiz ki, rəqabət-qabiliyyətli iqtisadi

AKADEMİK HƏMİD ARASLI XATIRƏLƏRDƏ

Görkəmli ədəbiyyatşunas Galim, Azərbaycan Elm-ler Akademiyasının həqiqi üzvü, Əməkdar elm xadimi, filologiya elmləri doktoru, professor Həmid Məhməddətiyə oğlu Araslinan anadan olmasının 115 illiyi münasibətilə AMEA Gəncə Bölməsi Nizami Gəncəvi Mərkəzinin direktoru, filologiya üzrə felsefə doktoru Əlimuxtar Muxtarovun Gəncə "Elm" nəşriyatında "Akademik Həmid Araslı xatirələrdə" adlı kitabı işıq üzü görüb.

Kitabda görkəmli akademik Həmid Araslinan Azərbaycan ədəbiyyatşunaslığının inkişafindakı xidmətlərindən bəhs olunur və görkəmli dövlət və ictimai xadimlərin, ailə üzvlərinin, tədqiqatçılarının, tələbələrinin, dostlarının xatirələri toplanıb.

Müellif geniş özündə yazır: "Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəviyən və daha da qədimdən Gəncədə başlayan elm-ədəbi zənginlik, intibah tarixin bütün dövrlerində maddi və mənəvi varislikle Gəncənin Azərbaycan xalqına baxış etdiyi böyük müteffekklərlə yaddaşlarda qalmışdır ki, onlardan biri de XX əsrədə Gəncədə dünyaya gəlib, temel biliklərə Gəncədə yiyələmiş akademik Həmid Araslıdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 11 fevral 2019-cu ilde akademik Həmid Araslinan 110 illik yubileyinin keçirilməsi ilə bağlı imzalandı. Sərəncam klassik müteffekklərimizə, ədəbi irslərinə və onların tədqiqatçularına Ulu Önder Heydər Əliyevi tərəfindən göstərilən diqqət və qayğıının davamı və inkişaf etdirilməsidir".

Həmid Araslinan 115 illiyi müasibətə nəşr edilən kitabın layihə rəhbəri akademik Fuad Əliyev, tərtibcisi Nizami Gəncəvi Mərkəzinin direktoru, filologiya üzrə felsefə doktoru Əlimuxtar Muxtarov, işçisi qrupu isə Tərəne Verdiyeva, Türkən Verdiyeva və Nailə Mirzəyevadır.

Kitab gənc tədqiqatçılar üçün çox qiymətli elmə mənbə, Həmid Araslı sevərlərə deyəri hədiyyədir.

V.TANRİVERDİYEV,
"Respublika"

NOVRUZ GƏLİR, YAZ GƏLİR

Lənkəran Şəhər Mədəniyyət Mərkəzinin qarşısında əsl bayram ovqatı yaşandı. Meydan Novruz atriumları ilə bəzədilmişdir. Stolların üzərində şəhərəmər, şirniyyatlar, Lənkəran mətbəxinin təamları düzülmüşdü. Rayonun mədəniyyət kollektivlərinin əl işlərindən, xalq sanəti nümunələrindən, Lənkəran şəhər uşaq rəssamlıq məktəbinin şagirdlərinin rəsmələrindən ibarət sərgi diqqəti cəlb edirdi.

Rayonun mədəniyyət işçilərinin təşkil etdiyi Novruz şəhərindən ölkəmizin azadlığı, arazi bütövülüy, suverenliy uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalmış igidilərin unudulmaz xatiresi bir dəqiqəlik sütüktə yad edildi.

Lənkəran Şəhər Mədəniyyət Mərkəzinin rəisi Ülviyyə Əliyeva evvəl illərdən fərqli olaraq bəhar bayramının yurdumuzun bütün güşələrində keçirildiyini, lənkəranlıların əsl bayram sevinci yaşadıqlarını bildirdi. Hər bir ailəyə səadət, xoşbəxt, firavınlı arzuladı.

Lənkəran-Astara Regional Mədəniyyət idarətinin rəisi Bəxtiyar Qılıncov qədim tarixi köklərə malik Novruzun mədəni ərismizdə mühüm yer tutduğunu, xalqımızın əsrlər boyu Novruz ənənələrini la-yincən yaşatdığını diqqətliyə təsdi. Yaz ətəri bayramın şanlı qələbəmizin, parlaq zəferimizin yaratdığı böyük sevinc, yüksək əhvalı-ruhiyyə ilə qeyd olunduğu

vurğulayaraq tədbir iştirakçılara səmi-mi, xoş arzularını söylədi.

Istədəli müğənni Mirlə Hüseynovun, tanmış müvəm ifaçısı İmanverdi Ağayevin, müğənnilərdən Mətanət Babayeva, Rehim Hüseynov, Elgün Əlizadə və Cəfər Səlimovun ifasında şən, oynaq mahnılar sesləndi. Kosa və Kecəlin yumorları, "Nənələr", "Babalar" folklor, "Ay lolo", "Kinəlim" rəqs qruplarının bir-birindən maraqlı çıxışları alışqalarla qarşılandı.

Əlisəfa HƏSƏNOV,

"Respublika".

İDMAN: DAİM ZİRVƏLƏRDƏ

İdman gimnastikası üzrə beynəlxalq turnir başlayıb

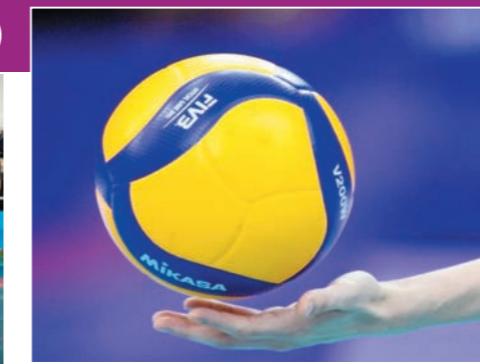
Bakıda idman gimnastikası üzrə "AGF Trophy" beynəlxalq turniri start götürüb.

Milli Gimnastika Arenasında təşkil olunan yarıda Azərbaycan, Qazaxistən, Ukrayna, Özbəkistan və Gürçüstən komanda-larının 88 idmançısı mübarizə apardı. Azərbaycanı yarıda böyükler, gənclər və yeniyetmələr arasında 22 ginnast temsil edir. Yeniyetmələr arasında böyükler arasında Nika Simonov (halqalar), Ivan Tixonov (çox-növçülük), Rəsul Əhmədzadə (çox-növçülük), Mənsur Səfərov (sərbəst hərəkətlər, dayaqlı tullanma, turnik), Murad Ağarzayev (sərbəst hərəkətlər, dəstəli at, halqalar, dayaqlı tullanma, paralel qollar) gənclər arasında Nihat Muradlı (çox-növçülük) və Aydin Əlizadə (çox-növçülük) bacanqla-nı göstərəcəklər.

Ölkə çempionatına yekun vurulub

Güleş üzrə U-15 Azərbaycan çempionatı yekun vurulub. Şəhərin Olimpiya İdman Kompleksində keçirilən birinciliyin son günündə yunan-Roma güləş üzrə 41, 48, 57, 68 və 85 kilogram çeki dərəcəsində qaliblər müyyənləşib. Çempionatda 140 güleşçi mübarizə apardı. Abdurrahman Hüseynli (41 kg), Amin Əsgəri (48 kg), Hüseyin Vəlizadə (57 kg), Əli Məmmədov (68 kg), Məhəmməd Orucov (85 kg) yarınsı qalibi olublar. Qurban Məcnunov, Təbriz Nəsimov, Hüseyin Mustafazadə (41 kg), Murad Həsənov, Elnur Babazadə, İsmayılov Samarov (48 kg), Nadir Həsənov, Səhəl Əliyov, Nihad Həmidov (57 kg), İsfahan Həsənov, Emin Osmanov, Əli Köçəriyev (68 kg), Rauf Müttəlimov, Emin Baxşalyev, Məhəmməd Cəfərov (85 kg) müvafiq olaraq ikinci və üçüncü yerdə yarışa başa vurublar.

Voleybol komandamızın oyuncularının təqvimini bəlli olub

Kişi voleybolçularından ibarət Azərbaycan millisinin Avropa çempionatının təsnifat mərhələsindəki oyunlarının vaxtı bəlli olub. Yığma ilk görüşünü bù il Avstriya seçməsinə qarşı keçirəcək. Oyun 17 və ya 18 avqustda olacaq. Avqustdan 24 və ya 25-də doğma meydanda Belçika ilə qarşışlaşacaq. Millizim növbəti il avqustdan 13-də Belçika ilə sefərdə, 16 və ya 17 avqustda Avstriya ilə evdə üz-üzə gələcək.

Qeyd edək ki, seçmə mərhələdə 21 yığma yeddi qrupda çıxış edəcək və onlardan 12-si qite birinciliyinə vəsiqə qazanacaq. Qrup qalibləri və ən yaxşı nəticə ilə ikinci olacaq 5 komanda Avropa çempionatında iştirak hüquq qazanacaq.

Nərgiz İSMAYILOVA,

"Respublika".

Baş redaktor

Hümbət MUSAYEV

Redaksiya ilə əlaqə nömrələri

Qəbul otagi	493-59-08
Katiblik	538-43-41
Siyasət, ictimai problemlər və analitik təhlil redaksiyası	538-55-20
Rəqəmsal inkişaf, iqtisadiyyat və islahatlar redaksiyası	434-56-90
Humanitar siyaset redaksiyası	538-25-70
Xəbərlər, ictimai rəy və sosial problemlər redaksiyası	538-01-31
Texniki şöba	538-61-02
Ümumi şöba	510-82-52
Reklam və elan xidməti	441-20-23

Redaksiyanın ünvanı

AZ1073, Bakı, Matbuat prospekti,
529-cu məhəllə, VII mərtəbə.

www.respublika-news.az

respublikaqezeti@mail.ru, resp.paper@gmail.com

Qeydiyyat №7 İndeks 0240 Tiraż: 4256

"Respublika" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnmiş, "Azərbaycan Naşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Qəzeti saytına keçid üçün QR kodu telefonunuzla oxudun

Sifariş 604,

Satış qiyməti 60 qəpik

OXULARIN NƏZƏRİNƏ!

AZƏRBAYCANIN BÜTÖVLÜYÜ, MÜSTƏQILLİYİ VƏ TƏRƏQQİSİ

RESPUBLİKA

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İSLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSIYA HEYƏTİ

GÜNDÖLKÜK İCTİMÄI-SİYASİ, SOSİAL-İQTİSADI QÖZƏT

qəzetinə 2024-cü ilin birinci yarısı üçün abuna yazılışı kampaniyası davam edir!

Abuna yazılışı üçün respublikanın bütün poçt şöbələrinə və özəl mətbuat yarımçıqlarına müraciət edə bilərsiniz.

6 aylıq	93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat
1 illik	187,20 (bir yüz seksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxular!

Abuna ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləssəniz, redaksiyaya (012) 510-82-52, (012) 493-59-08 və (012) 537-07-06 nömrəli telefonlara zəng vura bilərsiniz.

Abuna yazılmaga tələsin!

sağlam

həyat

Orucu xurma ilə
açmaq doğrudurmu?

A dənən Ramazan ayında in-ya zeytunla açılır. Lakin bu qidalarda müqayisədə xurmaya da- ha çox üstünlük verilir. Baş acqarına şirni gəbul etmək nə dərəcədə düzgündür?

Son zamanlar həkimlər uzun müddət ac qaldıqdan sonra orucu şirni bir qida, yəni xurma ilə açmağı zərər olaraq deyirlər. Ancaq bəzi mütəxəssislər isə bunu tam eksi ni yoxluyurlar.

Xurma çox yüksək qida dəyəri sayında doyurucudur. Həmçinin şirniyyat isteyininq qarşısında alınması rol oynayır. Bu xüsusiyyətləri ilə xurma iftar zamanı ilk üstünlük verilən qidalardır.

Mütəxəssislər yüksək miqdarda lif mənbəyi olan bu qidanın enerji verməklə ya-naşı, oruc tutan insanın şəkərini nizamlaşdırırlar. Bundan əlavə xurma ilə iftar etmək ilk mərhələdə toxluq hissi verərək dəhəzən yemək səbəblər olur. Məhz bu səbəblərdən iftarda xurmadan istifadə etmək qənaətbəxəs hesab edilir. La-kin xurma kimisi şəkərlər qidalardan artıq qida səbəblərə bərabər olur. Mütəxəssislər orqanızın üzün müddət suz qalmamasını nəzərə alaraq iftar su ilə başlamaqın ən doğru seçim olduğunu söyləyirlər.

Boyunun ölçüsü bu problemdən xəbər verir

Boyunun ölçüsü bu problemdən xəbər verir

A merikan Massachusetts Universitetinin alimləri boyun ölçüsü ilə ürək sağlığı arasında əlaqa təpiblər. Tədqiqatçılar müayyən ediblər ki, boyun nəhəyi qısa qısa və qalın olması ürək-damar sistemi ilə bağlı problemlərə işarə edir.

3300-dən artıq könüllü üzərində aparılan tədqiqatların nəticələri göstərib ki, əgər insanların beli, çəkisi normal, böğazi qalın və qisadırsa, deməli ürək xəstəlik